

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยในอดีตเป็นสังคมที่พึ่งพาตนเอง อยู่อย่างพอเพียงในระบบเศรษฐกิจแบบยังชีพ เพราะในน้ำมีปลาในนามีข้าว ผู้คนในอดีตมีความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยธรรมชาติกับญาติพี่น้อง ทั้งใกล้และไกล ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีการแลกข้าวของกันและกันด้วยระบบคุณค่าแบบเศรษฐกิจ คุณธรรม การแลกข้าวของจึงเป็นการแบ่งปันไม่ใช่ค้าขาย การพึ่งตนเองของชุมชนในอดีตหมายถึง ความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง หมายถึง การสร้างสัมพันธ์อันดีกับธรรมชาติ รอบตัวกับผู้คนในชุมชนและระหว่างชุมชน

ความหลากหลายทั้งในด้านการผลิตพืชผล ทรัพยากรธรรมชาติ ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญา ทำให้เกิดทางเลือกในการดำรงชีวิตที่หลากหลาย พึ่งตนเองได้หลายรูปแบบ สมาชิกในชุมชนมีทักษะในการพึ่งตนเองที่เกิดจากการผสมผสานความรู้ความสามารถหลายๆ ด้าน เข้าด้วยกัน ดำรงชีวิตอยู่บนฐานของครอบครัวเครือญาติมีฐานะเป็นสมาชิกคนหนึ่งในชุมชน ที่ประกอบด้วยการครอบครัวอยู่ร่วมและค้ำจุนซึ่งกันและกันเป็นระบบการพึ่งพาอาศัย

เป็นความหลากหลายของเทคนิคและภูมิปัญญาในการดำรงชีวิต (เสรี พงศ์พิศ. 2544 : 1-7)

การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของชนบทไทยนั้นเกิดขึ้นเมื่อประเทศได้ก้าวเข้าสู่กระบวนการพัฒนา ที่มุ่งเน้นความทันสมัยตามแบบตะวันตก นับแต่สงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลงเป็นต้นมาโดยเริ่มต้น ขึ้นเมื่อประเทศตะวันตกได้ใช้อำนาจในรูปแบบต่างๆ เช่น การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการการให้ความช่วยเหลือผ่านโครงการเงินกู้หรือคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ ฯลฯ ให้เข้ามา มีบทบาทในการกำหนดวาทกรรมใหม่ที่เป็นคู่ตรงข้าม คือ “การพัฒนา (Development) และความด้อยพัฒนา (Underdevelopment)” ให้เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการจัดแบ่งประเภทของประเทศต่างๆ (Categorization) ออกเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และประเทศที่ยังด้อยพัฒนา ต่อมาก็แพร่สู่ กลุ่มประเทศในเอเชีย ละตินอเมริกา และแอฟริกา ซึ่งถูกให้ความหมายว่าเป็นประเทศด้อยพัฒนา อย่างรวดเร็ว จนมีผลทำให้ประเทศไทย ซึ่งถูกให้ความหมายว่าเป็นประเทศด้อยพัฒนาประเทศหนึ่ง เกิดกระแสความต้องการพัฒนาไปสู่ความทันสมัย ตามแบบประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างต่อเนื่อง

และในที่สุดก็ผลักดันให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยมีการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนในรูปของแผนพัฒนาประเทศที่มีชื่อเรียกว่า “แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1” ขึ้น เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2504 มีผลทำให้เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา ส่วนแต่มุ่งไปสู่การทำให้สังคมไทยทันสมัยตามแบบสังคมตะวันตกทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการมุ่งเน้นพัฒนาเศรษฐกิจในลักษณะของวิถีการผลิตแบบทุนนิยม โดยส่งเสริมการขยายตัวของอุตสาหกรรมและการค้าและใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยพร้อมๆ ไปด้วยการปฏิรูปการเมือง การศึกษา การศาสนา ฯลฯ เพื่อให้โครงสร้างสังคมต่างๆ เหล่านี้มีการแบ่งหน้าที่เฉพาะด้าน อันจะมีผลทำให้เกิดความชำนาญ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและการทำงานให้สูงขึ้นและเอื้อต่อการพัฒนาไปสู่ความทันสมัยตามแนวความคิดตามตะวันตกได้เป็นอย่างดี ซึ่งผลจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ ย่อมทำให้วิถีชีวิต โลกทัศน์ ระบบความเชื่อ และคุณค่าต่างๆ ของคนไทย ไม่ว่าจะเป็นคนเมืองหรือชนบทหันแปรไปจากเดิม (ไชยรัตน์ เจริญสิน โอบาร. 2540 : 87)

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนับแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 แม้จะทำให้หลายอย่างดีขึ้น สะดวกสบายขึ้นแต่อีกด้านหนึ่งชีวิตของผู้คนในชนบทดูจะลำบากมากขึ้น เพราะการพัฒนากระแสหลักที่ส่งเสริมให้รวดเร็ว ปลูกพืชเชิงเดี่ยว เลี้ยงสัตว์ให้ลงทุนเป็นจำนวนมาก เพื่อจะได้ผลกำไรมาก แต่การพัฒนาที่ผ่านมา ดิน น้ำ ป่าและทรัพยากรถูกทำลาย ประชาชนยากจนลงและยังคงเป็นหนี้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เหตุเพราะการลงทุนล้มเหลวปีแล้วปีเล่า

กว่า 10 ปี แนวคิดกระแสหลักในสังคมที่เชื่อมั่นในกระแสโลกาภิวัตน์ รวมทั้งแนวทางการพัฒนาและการแก้ปัญหาของประเทศ ก่อให้เกิดภาวะวิกฤติของสังคมทุกระบบ โดยเฉพาะภาวะวิกฤติเศรษฐกิจและวิกฤตินี้สิน หนี้สินได้กลายเป็นปัญหาเรื้อรังและสะสมหยั่งรากลึกเกือบทุกหนทุกแห่ง แพร่กระจายเข้าไปทุกชุมชน หนี้เกิดขึ้นตั้งแต่ระดับรัฐจนถึงระดับชนชั้นกลางและข้าราชการ รวมไปถึงประชาชน ผู้ขายแรงงานและชาวนาที่ยากจน (ยุค ศรีอาริยะ. 2544 : 2-7)

จากบทเรียนที่ผ่านมาปัญหานี้สิน ความยากจนของชุมชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาประเทศชาติด้านต่างๆ ให้ก้าวหน้าไปด้วยความเชื่อหรือในบางครั้งอาจจะพูดได้ว่าหยุดนิ่งอยู่กับที่ ดังนั้น “ปัญหาความยากจน” จึงเป็นปัญหาริบบด่วนที่จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังและรอบคอบ ซึ่งปัญหานี้ภาครัฐเองก็หาได้นั่งนอนใจไม่ได้มีความพยายามที่จะแก้ไขอยู่เช่นกัน อันสะท้อนให้เห็นได้จาก “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9” (พ.ศ. 2544-2549) ที่กำหนดยุทธศาสตร์การจัดการเชิงพื้นที่ในมิติใหม่ที่มุ่งปรับโครงสร้างการพัฒนาชนบทและเมืองให้เข้าสู่สมดุลและยั่งยืน เป็นการพัฒนาที่ประสานเชื่อมโยงชนบทและเมืองอย่างเกื้อกูลกันและกัน นำไปสู่เป้าหมาย

การกระจายโอกาสการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในระยะยาวให้เท่าเทียมกันตามศักยภาพในทุกพื้นที่ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ยึดคนในพื้นที่เป็นศูนย์กลางการพัฒนา ภายใต้กรอบกระบวนการมีส่วนร่วมที่อาศัยความเข้มแข็งของชุมชนฐานราก ทั้งในชนบทและเมือง เป็นพื้นฐาน ให้คนส่วนใหญ่ของประเทศมีพลัง เพิ่มขีดความสามารถด้วยตนเองและพึ่งตนเองได้ รวมทั้งใช้ทุนทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติร่วมกันอย่างรอบคอบ สร้างเศรษฐกิจพออยู่พอกิน เป็นภูมิคุ้มกันเบื้องต้นเชื่อมโยงผสมผสานเทคโนโลยีสมัยใหม่ กับภูมิปัญญาได้อย่างเหมาะสม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและฐานะทางเศรษฐกิจภายใต้ความมีเหตุผลและเกื้อกูลกัน ควบคู่กับการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้มแข็ง สามารถรองรับการกระจายภารกิจด้านการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสนับสนุนกระบวนการชุมชนและประชาสังคม ในการร่วมสร้างความเป็นธรรมแก่ทุกระดับในสังคม โดยเฉพาะคนยากจน และผู้ด้อยโอกาสเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังกล่าว รัฐบาลชุดปัจจุบันภายใต้การนำของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี หัวหน้าพรรคไทยรักไทย ได้ปรับเปลี่ยนเป็นนโยบายหลักของรัฐบาล นั่นคือ “นโยบายทำสงครามกับความยากจน” ความยากจนของประชาชนในชนบทและชุมชนเมืองคือ การไม่มีทุนและขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อนำมาพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่ายตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน รัฐบาลจึงมีเจตนาธรรมที่จะแก้ไขปัญหาคความยากจน โดยได้กำหนดคนนโยบายเร่งด่วน ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้นสำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นยกระดับขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผู้การพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติของรัฐบาล ถือเป็นนโยบายที่สำคัญยิ่งในการต่อสู้กับปัญหาคความยากจนของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศที่กำลังเผชิญอยู่ เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้าน โดยรัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนละ 1 ล้านบาท

ภายใต้วาทกรรมแห่งความพอเพียง กองทุนหมู่บ้านจะเป็นโอกาสที่จะกระตุ้นและช่วยให้ชุมชนได้แสดงศักยภาพและภูมิปัญญาของชาวบ้านในท้องถิ่นที่ถูกบดบังภายใต้กระแสครอบงำของการพัฒนาสู่ความทันสมัย ในฐานะที่ชุมชนเป็นองค์กรทางสังคมที่มีความเป็นอิสระที่จะกำหนดชะตากรรมในด้านเศรษฐกิจและสังคมของตนเองในแต่ละชุมชนท้องถิ่น (อรสุตา เจริญรัต. 2543 : 6)

จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นจังหวัดที่ถือได้ว่ามีระดับเศรษฐกิจโดยรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2545 ประชากรจังหวัดกาฬสินธุ์มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี 21,945 บาท สูงกว่าจังหวัดนครพนมที่มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี 21,871 บาท ในขณะที่เดียวกันหากมองในแง่ของการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า อัตราการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในรอบ 5 ปี จังหวัดกาฬสินธุ์มีอัตราการปล่อยกู้ที่ไม่สูงนัก ซึ่งอาจอนุมานได้ว่า คนกาฬสินธุ์ไม่เคียดร้อนเรื่องเงินในการลงทุนทำกินมากนัก แต่เมื่อรัฐบาลมีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้น กลับปรากฏในด้านตรงข้าม เพราะพบว่าจังหวัดกาฬสินธุ์เป็นจังหวัดแรกๆ ของประเทศที่สามารถจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ครบทุกหมู่บ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตอำเภอยางตลาด ซึ่งถือว่าเป็นอำเภอหลักและอำเภอที่มีเศรษฐกิจดี ของจังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองชุมชนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอยางตลาดซึ่งมีพื้นที่การปกครองทั้งสิ้นจำนวน 15 ตำบล และมีหมู่บ้านที่ได้รับการจัดสรรเงินกองทุนและดำเนินการบริหารจัดการกองทุนแล้ว ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2544 จำนวน 202 หมู่บ้าน ถือว่าครบ 100 เปอร์เซ็นต์เป็นอำเภอแรกของจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวอาจจะเป็นตัวบ่งชี้ได้ในระดับหนึ่งว่า การเกิดขึ้นของกองทุนหมู่บ้าน อาจไม่ได้ขึ้นอยู่กับอุปสงค์ของประชาชนในอันที่จะต้องการลงทุนมาเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ แต่อาจเนื่องเพราะเหตุผลทางการเมืองหรือความไม่เข้าใจในวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านก็อาจเป็นได้ ซึ่งหากเป็นไปตามเหตุผลดังกล่าวแล้วท้ายที่สุด การดำรงอยู่ของกองทุนอาจไม่จีรัง ก็เป็นไปได้ก็อปกับผู้วิจัยเป็นคนในพื้นที่ที่ได้รับรู้และมีส่วนร่วมในกองทุนดังกล่าวในชุมชนของตนเอง จึงเห็นว่ามีควมจำเป็นมากที่จะต้องศึกษาวิจัยถึงระดับความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พร้อมทั้งศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน เพื่อเกิดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งนำไปสู่ทางเลือกสำหรับการป้องกัน แก้ปัญหา และพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกกองทุนต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศและอาชีพ
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมติฐานการวิจัย

1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน
3. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับความพึงพอใจของสมาชิกและเปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน พร้อมทั้งศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านในอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ตั้งแต่ระยะแรกจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2544 – 2547)

1.2 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาจากข้อมูลของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอขามเฒ่า เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 22,571 คนจาก 202 หมู่บ้าน ในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ ในการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างและได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 393 คน แล้วสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่ เพศและอาชีพ

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้สึกรู้สึกต่อการเกิดกองทุนขึ้นในชุมชน ด้านการบริหารจัดการที่ดี ด้านความรู้สึกรู้สึกต่อระเบียบกฎเกณฑ์ของกองทุน และด้านความรู้สึกรู้สึกต่อความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การดำเนินงาน หมายถึง การปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการกองทุน ทั้ง 202 หมู่บ้านในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

กองทุน หมายถึง กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดให้เป็นหมู่บ้าน ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ซึ่งจัดตั้งขึ้นในพื้นที่อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 202 กองทุน

หมู่บ้านหรือชุมชน หมายถึง หมู่บ้านในเขตอำเภอยางตลาดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่และให้หมายรวมถึง ชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลยางตลาดด้วย

ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามแสดงถึงความพึงพอใจของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

คณะกรรมการกองทุน หมายถึง คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือคณะกรรมการชุมชนเมืองต่างๆ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

สมาชิก หมายถึง สมาชิกกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ครัวเรือน หมายถึง สมาชิกที่มีชื่อตามสำเนาทะเบียนบ้านอันประกอบด้วยบิดา มารดา สามี ภรรยา บุตร ญาติพี่น้อง เป็นต้น อยู่รวมกันในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมายถึง กองทุนที่เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล ได้จัดสรรเงินอุดหนุน ให้แก่หมู่บ้านและชุมชนเมืองตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อให้เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับกองทุน คือ

1. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ คือ กองทุนรวมระดับชาติเพื่อจัดสรรให้แก่หมู่บ้านและชุมชนเมือง

2. กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง คือ กองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง เมื่อเริ่มก่อตั้งจะได้รับเงินแห่งชาติ หมู่บ้านและชุมชนเมืองละ 1 ล้านบาท เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองบริหารจัดการกันเอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาในครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงความพึงพอใจ และปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งจะนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุง วางแผนพัฒนาการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุน อันจะนำไปสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาเพื่อให้กองทุนหมู่บ้านดำเนินกิจกรรมไปด้วยดีและบรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป